

CROATIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1 CROATE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1 CROATA A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning) Mercredi 11 mai 2011 (matin) Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite sastavak potaknut **jednim** od navedenih tekstova:

1.

10

15

20

25

30

35

40

Doista, svjetlost njihovih projektila i eksplodiranih granata sad i ne bi bila zamjetna kao noću. Njihova je svjetlosna moć noćna moć, moć koja je evo uzmakla pred mjedenim trubama sunca.

Je li dakle ova svjetlost moj spas? Moj život? Je li svjetlost ovog jutra moja sreća? Nije li dolazak vojnika sa svjetlošću znak novoga života, zrcalo u kojem se odražava tajna moje sudbine? Jesam li ja sve to zaslužio, zašto sam dobio tako nenadani dar od Boga? Zbog čega me oslobađa kazne? Čemu me spasio od smrti? Zašto me neokrznuta izbavio iz noći? Želi li mi kazati kako je ovo rat svjetla protiv mraka? Trebam li po tome odabrati stranu kojoj pripadam, ovisi li o tome sudbina moje domovine?

Kantama smo grabili vodu iz mora i punili njome bačve u skloništima. Slana se voda koristila za higijenu, umivanje i pranje ruku, toalet, prskanje prašnjava poda, pa čak i za pranje rublja. Vode je bilo malo i moralo se štedjeti, pazila se svaka potrošena kap. Napadači su zatvorili dotok vode gradu, uništili su sve vodovode, a govorilo se kako su onečišćeni i izvori, vodotoci i bunari. To je bilo prvo što su učinili, prekinuli dotok s izvora života. Nisu nam dopustili ni da se očistimo, nismo više ni mi mogli oprati svoje grijehe, kao što se više nismo mogli ni obnoviti. Ni jedna mogućnost, koju pruža voda, nama nije bila dostupna.

A kada nam je zatvorena voda, na nas je bačena vatra.

Preostalo je samo more i njegova sol, voda u kojoj su se naši pretci utapali prelazeći je i odlazeći u daleki i nepoznati svijet. Sada smo more, u predahu prestanka uzbune, nosili u kantama i punili plastične bačve po improviziranim skloništima u kućama, u središnjoj gradskoj četvrti. A starci i žene, djeca najviše, veselili su se toj vodi, kao da će u svakoj kanti koju donosimo zateći svoju zlatnu ribicu koja će im donijeti žuđenu a nenadanu sreću.

Ti su se ljudi ispaćeni od nesanice, prašnjavi i puni paučine koju su pokupili po na brzinu ispražnjenim drvarnicama, veselili vodi kao da je prvi put vide. Naš trud da im u predahu napada donesemo vodu držali su gotovo svetim činom milosrđa i vrline. Iako sam bio jedan od njih, čovjek iz jazbine, iz skloništa, biće koje se krilo pod zemljom, sada su i u meni podjednako kao i u vojniku gledali čovjeka veće snage i posebne mudrosti, čovjeka moći i odluke. Morska me voda pretvarala u izbavitelja. U onoga koji ljude opet okuplja oko vrela. Gotovo kao da sam bio onaj koji će ih odvesti na rijeku Jordan.

U tom trenutku dok su se punile bačve, nije bilo rata, nisu se slušale vijesti, zaboravljale su se i glasine o mrtvima, sve je bilo samo voda, sve je bilo neki novi početak. Nad ovom morskom vodom iz gradske luke, pomiješane s kanalizacijom, kao da je lebdio nadnaravni duh, koji je došao objaviti mir i oprati sve rane među nama. Umačući tek ruke, najčešće samo prste u ovu slanu vodu, svi u skloništu kao da su imali osjećaj da pristupaju obrednom čišćenju. Bio je to istodobno i zavjet i obveza da će izdržati, da će i dalje ostati u skloništu čuvajući se. Iako na sigurnom, i gotovo dva kilometra daleko od prve bojišne crte, ljudi u skloništima održavali su tako red i mir, potirući svaku paniku već u začetku. Mislili su, a što stvarno i je bila istina, kako izravno i djelatno tako pomažu i svim nepoznatim braniteljima, onim neustrašivim ljudima koji čuvaju njihove živote i brane grad od nasrtljivih barbara.

Oznojen i poliven vodom, mokar i na jedan i na drugi način, opet sam skinuo čizme sa svojih nogu već u blatnim čarapama, sad u čvrstoj namjeri da se umijem, operem ruke i noge u moru. Tog trenutka mi se činilo kako će me dodir s morskom vodom povezati ne samo s beskrajem svijeta već i sa samom vječnošću.

Tomislav Marijan Bilosnić, *Listopad* (2008)

LJUBAV JE UŠLA U KUĆU

Ljubav je ušla u kuću.

Žaluzine

odmah su sklopile velike zelene oči.

Sjene u sobama

5 rasplakale se od ganuća.

Grlica je zagugutala u kavezu.

Fotografije su požutjele od zavisti.

U klaviru čula se žica.

Fikusi su zadrhtali

10 kao vrbe, dolje na potoku.

Ljubav je ušla u kuću.

Kuća je čudna.

Iz kuće su iznijeli

sve sadanje i buduće mrtvace.

15 Sve čudnija je kuća, u ljubavi.

Školjka više ne šumi tišinu, već radost.

Kuća je u čudu. Sve je rumenija.

Čaše u vitrinama zvone i čekaju vino.

Meka je kuća. Na svim je stvarima mahovina.

20 Zavjese na prozorima

jedra su. Nadimlju se.

Meka je kuća. Kuća je baršunasta kutija.

Dragulj je u njoj. Dragulj.

Ljubav je ušla u kuću.

25 Zrcala liju nemir, slike i sjene.

Peći su dobroćudni medvjedi. Mumljaju.

Smiju se sadržaji u svim knjigama.

Srca tuku. Jako. Satovi biju.

Sagovi

30 od dragosti gutaju svaki korak

(kao djeca slatkiše).

Jablani pred kućom šume u groznici vjetra.

Otputovati.

Kuća je brod. Vješa šarene zastave.

35 Otputovati! Otputovati!

Vladimir Kovačić, Ceste i Jablani (1952)